

SĂPTĂMÂNA PATIMILOR

www.parohiaserbanvoda.ro

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DENIA SFINTEI ȘI MARII VINERI

Aflată la finalul Postului Sfințelor Paști, Săptămâna Mare ne vorbește mai mult despre viața și patimirile Mântuitorului Hristos. În mod special ultimele zile sunt dedicate exclusiv momentelor de la finalul vieții pământești a Domnului Iisus. Astfel, în Joia Mare (la Denia de miercuri seara) ne aducem aminte de spălarea picioarelor ucenicilor, ca pildă de smerenie, Cina cea de Taină la care Mântuitorul a instituit Taina Sfinței Euharistii, rugăciunea arhierescă și începutul patimilor prin vinderea Domnului. De aceea, Sfânta Liturghie săvârșită în Joia Mare dimineața o săvârșim în amintirea Cinei celei de Taină. Urmează ca în Vinerea Mare (la Denia de joi seara) să pomenim sfințele, înfricoșătoarele și mântuitoarele Patimi ale Mântuitorului și mărturisirea tâlharului celui recunoscător care a dobândit raiul. În ultima zi, Sâmbăta Mare (la Denia de vineri seara) prăznuim îngroparea lui Hristos cu trupul (pentru care cântăm Prohodul Domnului) și pogorârea la iad cu dumnezeirea pentru a ridica din stricăciune la viața veșnică pe cei din veac adormiți.

Dintre toate momentele încărcate de tristețe ale Patimilor Domnului, unul are o rezonanță aparte. Aș vrea să ne oprim asupra rugăciunii lui Hristos din grădina Ghetsimani, înainte de a fi vândut. Această rugăciune – de fapt, o convorbire dramatică cu Tatăl ceresc – este centrată pe imaginea paharului. Mântuitorul Hristos îi lasă pe ucenici și se adâncește puțin în această grădină de măslini, unde „a căzut cu fața la pământ, rugându-Se și zicând: Părintele Meu, de este cu putință, treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voiești.” (Matei 26, 39) Când merge a doua oară să se roage, Hristos spune: „Părintele Meu, dacă nu este cu putință să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta.” (Matei 26, 42) În cele din urmă, cunoaștem deznodământul, Bunul Mântuitor va bea acest pahar până la capăt, răbdând batjocura, răstignirea, moartea și îngroparea.

DESPRE ÎNDEPĂRTAREA DE DUMNEZEU

Dar acest dialog pe care îl are Hristos cu Tatăl este răscolitor prin intimitatea dumnezeiască pe care ne-o descoperă nouă.

De fiecare dată când săvârșim un păcat, fie și numai cu vorba sau cu gândul, afectăm relația cu cel de lângă noi. Chiar și gândul nostru rău ne face să ne purtăm diferit, mai distant, sau să fim mai irascibili decât ar fi cazul într-o anumită situație. Fiecare gând rău, fiecare cuvânt urât spus, fiecare gest necugetat ne îndepărtează de aproapele nostru, dar și de Dumnezeu. Încă de la începutul creației, imediat după păcatul original, Adam și Eva sunt izgoșiți din Rai. Judecata înfricoșătoare pe care o relatează Mântuitorul Hristos se încheie cu două sentințe: „Veniți, binecuvântații Tatălui Meu” (Matei 25, 34) sau „Duceți-vă de la Mine, blestemaților” (Matei 25, 41). Întotdeauna Hristos cheamă la El ucenicii prin cuvintele „Vino după Mine” și mustră îndepărtând: „Mergi înapoia Mea, satano!” Observăm astfel un tipar: iertarea, bunătatea, harul aduc împreună, cheamă, construiesc legături. În schimb,

păcatul, judecata, viciul îndepărtează, izgonesc harul lui Dumnezeu și îndepărtează de la noi mântuirea pe care ne-a adus-o în dar Dumnezeu.

Momentul când Hristos, la rugăciunea din grădina Ghetsimani, încearcă să îndepărteze paharul pregătit de Tatăl pentru El, ne arată că nu ne putem apropia de Dumnezeu decât prin jertfă. Faptul că Hristos primește paharul îl apropie pe El atât de Dumnezeu, cât și de noi. De Dumnezeu, pentru că răspunde cu dragoste și ascultare la chemarea Tatălui Ceresc, și de noi, pentru că Își asumă, prin acest pahar, destinul nostru de oameni muritori. Astfel, Hristos rămâne, prin dragoste, ascultare și jertfă, alături de Tatăl și alături de noi, apropiindu-ne pe noi de Dumnezeu. Dacă păcatul desparte, îndepărtează, atunci remediul este harul dumnezeiesc, care apropie, unește, leagă. Și noi putem urma același drum al asumării dragostei până la jertfă, ca să ne facem moștenitori ai darurilor care izvorăsc din Jertfa Mântuitorului Iisus Hristos. ❀

Pr. Vlad Mîndru

TÂLHARUL

Când citești Scriptura Sfântă și rămâi pe gânduri dus, parcă vezi prin ceața vremii cum, pe Golgota, Iisus înălță spre cer privirea, dornic pironind văzduhul, până pleoapele-I căzură peste ochii buni. Iar Duhul, dezlegat, porni în grabă jos, în închisoarea morții, în Șeol, să frângă-n două, pentru-ai Săi, zăvorul porții. Și te-nalți apoi ca gândul în Eden. Și vezi în zare o cetate de lumină cu oștiri în sărbătoare. Vezi pe porțile înalte de cleștar dintr-o bucată heruvimi cu patru aripi și cu spada-nflăcărată, înălțându-se ca zorii peste floarea primăverii. Dar deodată din trompete dau un lung semnal străjerii. Da... Departe, printre stele, ca un fulger ne'nterupt, un convoi străbate largul bolților de dedesubt. Și curând, de cântec falnic cerul cerului umplându-l, iată-i... cete după cete, ca-n oștiri ținându-și rândul, vin în haine de lumină și se-nalță ca un stol zecile de mii de duhuri ridicate din Șeol.

Izbăvit de sub pedeapsă, vine primul om, Adam; apoi Eva, Set și Abel, Noe, Terah, Avraam... Iată... Isaac și Iacov, smulși din lanțurile grele, Iosif ca o stea sclipește între unsprezece stele, Moise ușurat de greul lepezilor din Horeb, — Iosua îi stă la dreapta, iar la stânga e Caleb —; Ghedeon privind cetatea și oștirea fără număr, Și Samson, lăsând să-i cadă pletele mai jos de umăr; David, fericit să uite de păcatele-i iertate, Solomon și toți urmașii casei binecuvântate, toți profeții și martirii ce-au murit frângându-și dorul, de la nepătatul Abel la Ioan Botezătorul.

Iar în fața tuturor... ce luceafăr glorios umple cerul de lumină și de Har victorios? E Iisus!... purtând pe frunte diadema de lumini cu aceeași simplitate cum purtase crengi de spini. E Iisus!... cu mâini întinse într-un gest de raze nins, cu aceeași duioșie cum pe cruce le-a întins. Vai!... dar poarta cea înaltă dintr-un singur alb cleștar cum își va deschide oare uriașul stăvilar? Până-n bolți un glas răsună larg ca bubuitul lavei: „Sus acum, voi porți eterne! Iată Împăratul slavei!“ „Cine-i Împăratul slavei?“ „Domnul tare și viteaz, care-a biruit în luptă cel mai fioros grumaz!“

Și târziu, când Paradisul s-a închis c-un vuiet lin, printre stele, către poartă, vine-ncet un biet străin. Ochii lui sunt plini de frică. Păru-n frunte. Fața suptă. Peste trupul plin de sânge, poartă o cămașă ruptă. - Ce vrei tu? îi spune unul dintre îngerii străjeri. - Cine ești? îl mai întrebă iscodind cu ochi severi. - Eu?... răspunde-ncet străinul copleșit de un oftat, sunt un păcătos din lume... Nu știu să fi fost păcat să nu-l fi făcut în viață. Am ucis. Am jefuit. De copil m-a prins o vrajă de pahar și de cuțit.

Mă țineam ascuns în peșteri și pândeam pe cei bogați. Sângele curgea ca apa. Apoi galbenii prădați, mi-i luau toți cărciumarii și femeile pierdute. Și cădeam în zori pe-o vale între brusturi și cucute. La altare n-am dus jertfă nici o mierlă de când sunt. N-am știut de rugăciune. N-am avut nimica sfânt. O putere, un balaur, îmi da brânci să beau, să prad... - Vai, destul... vorbi străjerul. Locul tău e-acolo-n Iad. Și, cu mâna lui întinsă, i-arată în jos sub cer, într-o gură de-ntuneric, flăcări vii într-un crater.

Se uită-ngrozit străinul. Iar apoi încet șopti: - Da... acolo... Dar ascultă. Înainte de-a muri, osândit fiind la moartea cea mai grea, mai blestemată, țintuit pe lemnul crucii, am văzut, hulit de gloată, un profet murind alături. Ba... mai mult ca un profet! Nu era un om din lume. Ci, sub fruntea de nămet, Îi plutea în ochi o pace... și-o dumnezeire-n grai. El mi-a spus privind-mi fața: Azi vei fi cu Mine-n Rai! Și acum o întrebare... un cuvânt mai am de spus: Dacă tot ce văd e Raiul, nu-i pe-aici acel Iisus?... - O! Iisus? E-aici în slavă... tot ce vezi Îi aparține. Dar de ce-ți acoperi fața hohotind? Sau plângi, străine? - Rogu-te, o vorbă numai... Nu știu cum să-mi spun amarul... Dacă e Iisus aicea... spune-I c-a venit tâlharul. - Vino!... Poarta e deschisă... Domnul îi vorbește-n prag. Îl privește lung tâlharul. Pașii înapoi se trag... E Iisus acest arhanghel în veșminte sclipitoare? Părul... Nu-i al Lui. Nici brâul. Nici cămașa de ninsoare. Dar... privirea blândă... Ochii. El e! Și-a căzut grămadă. Cum? Dar cine îl ridică? Ochii lui nu pot să creadă. - Doamne, sunt murdar... și-n zdrențe. Sunt...și-și frânse vorba-n dinți... - Eu... în haine de lumină? Eu, tâlharul, printre sfinți? Și luându-l blând cu Sine, strălucitul Voievod, lângă tron ducându-l, zise: „El Mi-a fost întâiul rod!“

Și acum să știe oricine: Unde a intrat tâlharul, nu-i pe lume om să creadă și să nu-l primească Harul! Nu-i păcat pe care Domnul nu și-a pus fâgăduința. Unul singur nu se iartă niciodată: Necredința! ✨

Costache Ioanid

CEL CE SE ÎMBRACĂ CU LUMINA CA ȘI CU O HAINĂ SE JERTFEȘTE AZI PENTRU NOI

Sfinte, mântuitoare și înfricoșate,
numește Biserica Patimile Domnului.
Sfinte, pentru că Cel ce le-a răbdat
este Sfântul Sfinților, Sfințenia însăși;
mântuitoare, pentru că ele sunt prețul
cu care Domnul a răscumpărat neamul
omenesc din robia păcatului; înfricoșate,
pentru că nu poate fi ceva
mai cutremurător, mai înfricoșat
decât ocară, rușinea și batjocura pe care
făptura le-a aruncat asupra Făcătorului
și Dătătorului de bine, Care pe toate
le-a răbdat până la moarte,
rugându-Se pentru călăii Săi.
Însăși făptura neînsușită se cutremură
și se revoltă în fața
acestei nemaipomenite fărădelegi.

❖ La noi, slujba Sfințelor Patimi începe joi seară, cu slujba celor douăsprezece Evanghelii, care ne aduce aminte de rânduiala primelor veacuri creștine. Evangheliile alese de la cei patru evangheliști se citesc încadrate de citiri și cântări, care sunt introduceri și comentarii la textele ce se citesc.

❖ În chip firesc ele stăruie îndelung asupra smereniei negrăite și pogorării (kenozei) cele necuprinse de minte, a Domnului. „Cel ce Se îmbracă cu lumina ca și cu o haină, stat-a gol la judecată și a primit palme peste obraz, din mâinile pe care le-a zidit” (Antifon 10). „Astăzi a fost spânzurat pe lemn, Cel ce a spânzurat pământul pe ape; cu cununa de spini a fost încununat Împăratul îngerilor, cu porfira mincinoasă este îmbrăcat Cel ce îmbracă cerul cu nori...” (Antifon 15). „Fiecare mădular al sfântului Trup a răbdat ocară pentru noi; Capul – spini, fața – scuipări, obrazul – loviri cu palme, gura – gustarea oțetului cel amestecat cu fiere, urechile – hulele cele păgânești, spatele – biciuiri, și mâna – trestie, întinsorile a tot trupul pe cruce și cuie, încheieturile și coasta – sulița” (la Laude).

❖ Însuși Domnul îi întreabă cu mâhnire și nedumerire: „Poporul meu, ce am făcut vouă? Sau cu ce v-am supărat? Pe orbii voștri i-am luminat, pe cei leproși i-am curățit, pe cei morți i-am înviat! Poporul meu, ce am făcut vouă? Și cu ce Mi-ați răsplătit? În loc de mană, cu fiere; în loc de apă, cu oțet; în loc să Mă iubiți, pe Cruce M-ați pironit!” (Antifon, 12). Și încheie: „Două lucruri rele a făcut fiul Meu cel întâinșcut, Israel: pe Mine, Izvorul apei vieții, M-a părăsit și și-a săpat lui puț sfârâmat; pe Mine M-a răstignit pe lemn, iar pe Varava l-a cerut și slobozit...” (Laude).

❖ Ascultând cele douăsprezece Evanghelii

cu întristare și cutremurare, Biserica ne îndeamnă să urmărim tâlharului cel drept și să strigăm cu credință: „Pomeniște-ne Mântuitorule, întru Împărăția Ta”. Și să aducem curate simțirile noastre înaintea lui Hristos, ca să nu ne sugrumăm cu grijile lumii, ca Iuda: să nu prăznuim Paștile noastre ca iudeii, ci curățindu-ne de toată înținaciunea și curat să ne rugăm Lui.

❖ Contemplând încă această negrăită smerenie a Mântuitorului, pe care El de bună voie a luat o pentru noi, întristarea Bisericii nu este deznădăjduită, ci plină de nădejde și stăpână, copleșită de iubirea lui Dumnezeu pentru noi. În Sfânta și Marea Vineri, dimineața, Liturghia nu se săvârșește, pentru că Însuși Mielul lui Dumnezeu este jertfit acum; este vreme de post total, pentru că Mirele S-a luat de la noi (Mt. 9, 15). Ceasurile Împărătești din nou ne pun înaintea necuprinse coborâre și smerenie a Domnului, spaima și cutremurul întregii făpturi. Crucea cea dătătoare de viață, credința tâlharului, ne impun câteva învățături de mare însemnătate pentru mântuirea noastră.

❖ Nefericitul ucenic și vânzător va uimi de-a pururi lumea. Biserica va osândi fără cruțare pe Iuda cel fără de lege, care nu a vrut să înțeleagă nimic din toate minunile Domnului și din toată dumnezeiasca învățătură pe care o auzise de la Învățătorul, pe Care vânzându-L pe bani și-a agonisit spânzurare și moarte veșnică.

❖ Dimpotrivă, ridicarea tâlharului cel răstignit de-a dreapta Domnului ne umple sufletele de nădejde. La începutul săptămânii, când eram în așteptarea Mirelui, ne întristam și ne temeam să nu rămânem afară din cămară, neavând haină de nuntă: „Cămara Ta, Mântuitorule, o văd împodobită și îmbrăcămintă nu am ca să intru într-însa...”

Acum, însă, Mirele a venit și cel dintâi care a intrat în cămara de nuntă a fost tâlharul: „Astăzi vei fi cu Mine în Rai!” Care a fost haina lui de nuntă, ce îmbrăcămintă a avut, că s-a învrednicit de atâta dar? Strigătul de încredere și smerenie către Dumnezeu Cel ascuns, cu Care împreună pătimea chinurile răstignirii, credința și smerenia care au îndreptat pe vameșul, acestea au deschis tâlharului Raiul!

❖ Dar faptul se cuvine privit și mai cu luare aminte. Vinerea Mare este ziua poticnirilor. Poporul cel ales își pierde dreptul de întâinșcut prin nelucrare și necredința față de Dumnezeu; Iuda, din ucenic și hărăzit împărăției, moștenește iadul pentru iubirea de arginți; Petru, ucenicul, se leapădă de Învățătorul dintr-o nesocotită încredere în sine și numai cu amare lacrimi își va putea spăla greșeala; păcătoasa cea desfrânată devine mironosiță și toată lumea va vorbi de umilița și căința ei, iar tâlharul cel ucigaș intră primul în Rai, prin smerenie și credință.

❖ Toate aceste răsturnări ne umplu de cutremur și de nădejde totodată. Faptele noastre, deși trebuitoare și de mult folos, nu sunt îndestulătoare pentru mântuire. Dacă ar fi fost, nu mai era nevoie de venirea și pătimirea lui Hristos. Dar lumea nu s-a putut mântui fără El. Păcatul este o rană adâncă, nevindecabilă; numai Dumnezeu putea s-o vindece și numai „prin rana Lui noi toți ne-am vindecat”. Dar omul trebuie să-și recunoască măsura neputinței sale și cu inima smerită să se atârne cu credință tare de Hristos, știind că numai de la El vine izbăvirea: „Pomeniște-mă Doamne...” și va auzi ca tâlharul: „Astăzi vei fi cu Mine în rai!” ❖

**Din: Părintele Petroniu Tănase,
Cuvânt la Sfânta și Marea Vineri**

CUM ÎI RĂSPUNDEM LA IUBIRE?

Ce mijloc n-a întrebuințat? Ce n-a trecut cu vederea? L-am batjocorit fără ca El să ne nedreptățească cu ceva, ci din contră, bine făcându-ne și încărcându-ne cu mii de bunătați; am fugit de El, îndemnându-ne și ispitindu-ne în toate părțile, și nici așa încă nu ne-a pedepsit, ci a alergat Însuși El, și ne-a prins fugind, dar noi ne-am smucit din brațele Sale și am trecut în acelea ale diavolului; și nici așa El nu S-a depărtat cu totul de noi, ci a trimis ca să ne roage mulțime de prooroci, de îngeri și de patriarhi, dar noi nu numai că nu am primit solia, dar am și batjocorit pe trimiși.

Dar El nici pentru aceasta nu ne-a urât, ci ca pe niște iubiți disprețuitori, pe toți ne-a ocolit, stând de vorbă cu Ieremia și Miheia, în cer și pe pământ, nu ca să ne aducă vreo supărare, ci pentru ca să arate motivul celor făcute de El, și împreună cu proorocii chiar El să Se apropie de cei ce-L disprețuiau, gata de a le da lor răspuns, și cerând de a sta pe-ndelete de vorbă cu toți și cu fiecare în parte, ca să poată atrage la El, prin vorbă, chiar și pe cei surzi.

„Poporul Meu! Ce ți-am făcut și cu ce te-am împovărat? Răspunde-Mi!” (Miheia 6, 3) – și după toate acestea, vai nouă, am ucis pe prooroci, i-am bătut cu pietre și am făcut alte și alte nenumărate rele! Dar ce face El și după toate acestea? N-a mai trimis nici prooroci, nici îngeri, nici patriarhi, ci ni L-a trimis pe Însuși Fiul Său!

Venind Fiul Său, a fost și El omorât; dar nici așa nu I s-a stins dragostea de noi, ci încă mai mult I s-a aprins, căci stăruie neconținut a-i chema pe toți la El, și se roagă, și face totul, chiar și după uciderea Fiului Său, numai ca să-i apropie de El. Pavel strigă, zicând: „În numele lui Hristos, așadar, ne înfățișăm ca mijlocitori, ca și cum Însuși Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Vă rugăm, în numele lui Iisus Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu!” (II Corinteni 5, 6), dar nimic din acestea nu ne-au împăcat.

Lucru minunat că nici așa nu ne-a părăsit, ci stăruie mereu amenințându-ne chiar cu gheena, dar și făgăduindu-ne împărăția cerurilor, ca măcar cu acest mod să ne poată atrage la El, și noi încă suntem nepăsători.

De aceea, iubiților, să-L iubim după cum se cuvine a-L iubi, căci aceasta este plata cea mare, aceasta este împărăția și plăcerea, aceasta mulțumirea, slava și cinstea, aceasta lumina, aceasta fericirea cea mare, pe care cuvântul nu o poate exprima, pe care mintea nu o poate pricepe îndeajuns.

Dacă am iubi pe Hristos precum ar trebui să-L iubim, am ști că este mai rău decât gheena de a supăra pe Cel iubit, și fiindcă nu-L iubim, de aceea nici nu știm mărimea pedepsei. Aceasta este cauza pentru care eu plâng și jelesc, căci ce nu a făcut Dumnezeu ca să fie iubit de noi?

Deci să ne oprim de a ne mai arunca singuri în prăpastie; să ne trezim și, gândindu-ne la toate acestea, să-I înălțăm slavă Lui prin fapte, căci nu-i de ajuns numai prin vorbe, ca astfel să ne bucurăm și noi de slava și puterea Lui, căreia fie cu

toții a ne învrednici, prin harul și iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, prin Care și cu Care se cuvine slavă Tatălui și Sfântului Duh, în vecii vecilor. Amin. ❀

Sfântul Ioan Gură de Aur

Întipărește-ți în inima ta crucea

*Iisus murea pe cruce. Sub arșița grozavă
Pălea curată-i frunte ce-o sângerase spinii
Pe stâncile Golgotei tot cerul Palestinei
Părea că varsă lavă.*

*Și chiar în clipa morții hulară cărturarii
Cu fiere oțetită îl adăpau străjerii...
Râdea cu hohot gloata de spasmele durerii
Și-l ocărau tâlharii.*

*Zdrobită, la picioare-i zăcea plângând Maria
Și-adânc zbucnea blestemul din inima-i de mamă
Alături Magdalena, în lunga ei maramă,
Țipa văzând urgia.*

*Departate ucenicii priveau fără putere...
N-aveau decât să fugă în lumea cea pribeagă
Cu El se năruise nădejdea lor întregă
Și-s fără mângâiere.*

*Târziu, porni mulțimea în pâlcuri spre cetate
Pe drumurile-nguste cu lespezi pardosite
Trecură fariseii cu fețele smerite
Și bărbile-argintate.*

*Măslini fără de frunze dormeau mocnind pe coaste
În vale, ca-ntr-o pâclă, dormea Ierusalimul,
Pe cruce somnul morții dormea de-acum sublimul
Iisus, vegheat de oaste. ❀*

Vasile Voiculescu

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 22 - 24 APRILIE 2022

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Vineri 22.04	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰ 18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ 20 ⁰⁰ -22 ⁰⁰	Scoaterea Sfântului Epitaf și trecerea pe sub Sfânta Masă (Zi aliturgică) Denia Prohodului Domnului / Utrenia Sâmbetei Mari Procesiune în jurul bisericii
Sâmbătă 23.04	07 ⁰⁰ -10 ⁰⁰ 08 ⁰⁰ -19 ⁰⁰ 23 ³⁰	Împărtășirea copiilor Pregătirea Sfântului Paști / Curățenie în biserică Canonul Sâmbetei Mari
Duminică 24.04	00 ⁰⁰ -01 ⁰⁰ 01 ⁰⁰ -03 ⁰⁰ 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Slujba Învierii Domnului - Veniți de luați lumină! Sfânta Liturghie Vecernia Paștilor – „A doua Înviere”

CONTRIBUȚIA ENORIAȘILOR PAROHIEI „ȘERBAN VODĂ” PENTRU ANUL 2022 ESTE DE 100 LEI